

Setkání odborníků na otázky vzdělávání v BOZP přineslo zajímavé podněty a zkušenosti

 17.10.2014

The meeting of experts on educational issues in OSH provides interesting suggestions and experience

Irena Kuhnová¹

¹ Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. kuhnova@vubp-praha.cz

bezpečnost práce

celoživotní vzdělávání

Česká republika

sympóziu

Abstrakt

Článek přináší informace z mezinárodního sympózia „Celoživotné vzdelávanie v BOZP“. V souvislosti s tématem sympózia zmiňuje kroky, které je možné považovat za základ budování systému celoživotního vzdělávání v BOZP v České republice.

Klíčová slova: celoživotní vzdělávání, sympóziu, bezpečnost práce, Česká republika

Abstract

The article presents information from the international symposium "Lifelong Education in the OHS". In connection with the theme of the symposium steps that can be considered as the foundation for a system of lifelong education in occupational safety and health in the Czech Republic were mentioned.

Keywords: lifelong learning, symposium, occupational safety, Czech Republic

O výchově a vzdělávání v BOZP v Nitře podruhé

Mezinárodní sympóziu „Celoživotné vzdelávanie v BOZP“ uspořádala znovu po dvou letech Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře. Snahou a ambicí organizátora bylo vytvořit **prostor pro odbornou diskusi k tomuto tématu a příspěvt k posílení právního, ale hlavně společenského vědomí o významu a důležitosti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci** pro kvalitu života každého jednotlivce. Společenskou nutnost zabývat se **výchovou a vzděláváním v tak důležité oblasti jakou je BOZP** podpořila Pedagogická fakulta UKF v Nitře tím, že začala na Katedře techniky a informačních technologií (KTIT) realizovat bakalářský studijní program Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Společně s dalšími aktivitami jako je pořádání kurzů k zajišťování BOZP a bezpečnosti technických zařízení a dalších odborných akcí, vč. pořádání zmíněného sympózia, tak usiluje o **výchovu odborníků na BOZP, o prezentaci nových vědeckých poznatků a postupů v oblasti BOZP a v příbuzných oblastech, výměnu zkušeností z výsledků vědecké a odborné činnosti a směry dalšího rozvoje BOZP z pohledu celoživotního vzdělávání**

. Tyto aktivity dávají příležitost pedagogům a studentům katedry, Pedagogické fakulty i jiných fakult UKF, dalším domácím i zahraničním odborníkům pro prezentování a diskutování otázek celoživotního vzdělávání v BOZP a pro vytváření projektových a výzkumných záměrů na podporu bezpečné práce v souladu s národními programy pro BOZP a strategií Evropské unie.

Safety first

Mezinárodní sympozium „Celoživotné vzdelávanie v BOZP“ se uskutečnilo ve dnech 5. až 7. května letošního roku. Vlastnímu odbornému rokování předcházelo setkání vedení Pedagogické fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře (Pdf UKF), garantů sympózia, vědeckého a organizačního výboru se zahraničními účastníky, na které navázalo zahájení výstavy závěrečných projektů studentů s názvem „Technická tvorba“. Zde prezentovali své práce studenti univerzit v Krakově a Nitře.

Úvodní blok přednášek v kostce naznačil **problémové oblasti**, na které se zaměřilo celé sympóziu, a kterými byly: odborná příprava a celoživotní vzdělávání odborníků na BOZP, výchova žáků a studentů k bezpečné práci, BOZP v přípravě učitelů odborných předmětů a při výchově žáků a studentů k bezpečné práci, obecná problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, otázky světa práce a bezpečnosti práce a další otázky. Nepsaným heslem sympózia se stalo „Safety first“, které je mottem a krédem Katedry techniky a informačních technologií Pdf UKF i orgánů a institucí, podílejících se na Slovensku na zajišťování společenských požadavků a úkolů v oblasti BOZP, a v poslední době i některých tamních podniků.

Jednání dále pokračovalo **ve dvou paralelně probíhajících sekcích**, zaměřených na

- **celoživotní vzdělávání a výchova v oblasti BOZP a**
- **informační technologie v BOZP, vývoj a změny v předpisech BOZP a vzdělávání odborných pracovníků v BOZP.**

Příspěvky, které zde zazněly, se věnovaly obsahu vzdělávání, výukovým metodám, formám a technologiím, které jsou využívány při vzdělávání výše uvedených cílových (zájmových) skupin.

Za **slovenskou stranu** vystoupili vedle pedagogů a studentů Pedagogické fakulty UKF také zástupci Fakulty přírodních věd této univerzity, inspektoři Inspektorátu práce v Nitře, pedagogové univerzit v Košicích a v Banské Bystrici a další hosté. O poznatky z podnikové praxe se s účastníky sympózia podělil zástupce managementu BOZP akciové společnosti Slovenské elektrárny, závod . Zkušenostmi ze svých zemí přispěli **účastníci** z akademických, výzkumných a dalších pracovišť **z Maďarska, Polska, Ruska a České republiky**. Přehled přednášek prezentovaných v (hlavním) plenárním zasedání a v obou odborných sekcích dne 6. Května 2014 najdou zájemci [zde](#). Další informace vč. archivních materiálů k prvnímu ročníku jsou k dispozici na [webové stránce sympózia](#).

Zkušenosti mohou inspirovat

Celoživotní vzdělávání v BOZP pomáhá utvářet a rozvíjet potřebné pracovní kompetence stávající i budoucí pracovní síly a odborné kompetence osob, které se podílejí na zajišťování a řízení BOZP na pracovišti. **Angažovanost** v kterékoliv fázi **procesu celoživotního vzdělávání v BOZP** přispívá ke zdravému a kvalitnějšímu pracovnímu prostředí, zdraví a spokojenosti zaměstnanců. Výchova a vzdělávání v BOZP má zpravidla **v evropských zemích odpovídající podporu ze strany státních orgánů**, význam a potřebu celoživotního vzdělávání v této oblasti zdůrazňuje a určité kroky podniká také Evropská agentura pro BOZP. Pokud v jednotlivých zemích existují vzdělávací systémy pro výchovu a vzdělávání v BOZP, **je u nich stále co zlepšovat, a čím se na odborných setkáních**, jako bylo to nitranské, **inspirovat**. Stejně tak je možné získat zkušenosti v případech, kdy se národní systémy celoživotního vzdělávání v BOZP teprve začínají utvářet. Systém celoživotního vzdělávání v BOZP zahrnuje velkou škálu cílových

skupin, z nichž každá potřebuje jiné znalosti a dovednosti, znalosti a zkušenosti potřebují také jejich vzdělavatelé. Během sympózia měli účastníci možnost zjistit, **jaká je praxe ve výchově a vzdělávání v BOZP v okolních zemích, předat si zkušenosti, získat zpětnou vazbu i podněty pro zvážení a nastartování případných změn**. Způsob a obsah odborné přípravy a vzdělávání odborníků na BOZP, výchovy žáků a studentů k bezpečné práci, přípravy učitelů při výchově žáků a studentů k ochraně zdraví při práci apod. se u jednotlivých zúčastněných zemí liší. Rozdílná pojetí lze vidět jak u dalšího vzdělávání odborníků na BOZP, tak u celoživotního vzdělávání v této oblasti.

Základy budování systému celoživotního vzdělávání v BOZP v ČR

Dostatek a rozmanitost zkušeností je vždy výhodou a má ji nyní i Česká republika. Ministerstvo práce a sociálních věcí nedávno dokončilo zpracování **profesních kvalifikací a odborné způsobilosti fyzických osob v oblasti BOZP**. V souvislosti s kvalifikačními požadavky na tyto osoby (technik BOZP, manažer BOZP, odborně způsobilá osoba k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP a odborně způsobilá osoba pro činnosti koordinátora BOZP na staveništi) bude třeba zabývat se nejen **adekvátní „vstupní“ odbornou přípravou těchto bezpečnostních specialistů** (ve školském nebo jiném systému vzdělávání), ale **i jejich dalším vzděláváním**, aby byla zaručena požadovaná úroveň jejich znalostí a dovedností a schopnost kvalifikovaně vykonávat danou činnost. Obdobně se nyní připravují **požadavky na odborné znalosti a dovednosti fyzických osob vykonávajících práce a činnosti, které je vystavují zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví** (např. práce ve výškách a nad volnou hloubkou, práce s použitím výbušnin, práce v kesonu, práce se zdroji ionizujícího záření a další). Ke kvalifikaci pro výkon takových prací budou potřebné specifické odborné znalosti a dovednosti. Ty bude rovněž možné získávat v **systému celoživotního vzdělávání v BOZP**, jehož základy se díky výše uvádným aktivitám začínají v České republice pomalu vytvářet. Zajímavá a podnětná je v tomto kontextu např. praxe Slovenské republiky, která stanovila požadavky na obsah a rozsah výchovné a vzdělávací činnosti pro osoby zjišťující BOZP na pracovišti, obsluhující vyhrazená technická zařízení a provádějící na nich další činnosti, pro osoby obsluhující motorové vozíky, pracující ve výšce, pracující se stavebními, zemědělskými a lesnickými stroji a zařízeními, a zakotvila je do právního předpisu.

Vzorová citace

KUHNOVÁ, Irena. Setkání odborníků na otázky vzdělávání v BOZP přineslo zajímavé podněty a zkušenosti. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2014, roč. 7, č. 2-3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-03-2014/konference-nitra.html>>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[PhDr. Irena Kuhnová](#)